

Nyhetsbrev juni 2018

Vi rydder **Hjerkinnskytefelt**

Sporene etter skytefeltet viskes ut

Bildene viser HFK-vegen inne i skytefeltet før og etter tilbakeføring.
↑ Førbildet er tatt den 14.06.2017, etterbildet ↓ er tatt den 23.08.2017.
Etter hvert vil sporene bli tilnærmet helt borte.

FOTO: DAGMAR HAGEN / NINA

En viktig milepæl er nådd

**Hjerkinn skytefelt er nå offisielt vernet.
Men det betyr ikke at jobben er over.**

Når regjeringen i april innlemmet området i verneområdene på Dovrefjell skapte det Nord-Europas største sammenhengende høyfjellsøkosystem. Det sikrer det unike dyre- og plantelivet som finnes her.

For oss i Forsvarsbygg betyr dette to ting:

Det ene er at alle planmessige forhold nå er avklart, slik at vi kan gå inn i avslutningen av prosjektet på en god måte. Det andre er at de resultatene som er oppnådd i tilbakeføringsprosjektet er så gode at man faktisk kan tilbakeføre Sør-Norges største og mest benyttede militære skytefelt tilbake til unik og vernet natur.

Mer enn slagord

«Skytefeltet tilbake til naturen» er nå mer enn et slagord. Det er i ferd med å bli en realitet. Vi i Forsvarsbygg er stolte av det vi har levert så langt. Men dette hadde ikke vært mulig å få til uten den store innsatsen som legges ned fra hele Forsvarssektoren, samt det gode samarbeidet med en rekke ulike aktører som Fylkesmannen i Oppland, berørte kommuner og mange andre.

Logistikk

Men bak nyhetsoverskriftene: Hva skjer egentlig på Hjerkinn i løpet av en ryddeuke? Hva trengs for å løse dette oppdraget i praksis? I dette nyhetsbrevet har vi en egen sak som sier noe om nettopp dette. Vi tror det vil være en øyeåpner for mange.

Prosjektet er i rute

Vi har tre sesonger igjen. I løpet av tre korte somre skal veldig mye utføres. En formidabel jobb er allerede gjort:

Etter et meget vellykket år i fjor, er nå nesten 505 tonn ammunisjonsrester og metallskrap samlet inn fra Hjerkinn skytefelt. I tillegg er 4 351 blindgjengere større enn 20 mm destruert. Nesten 400 kvadratkilometer er nå avsøkt, etter at vi i fjor alene eksplosivryddet nesten 54 kvadratkilometer på syv uker.

I tillegg tilbakeførte (fjernet og revegeterte) prosjektet de første lengre vegstrekningene i 2017. Totalt ble cirka 14,3 km med veg, flere kjørespor og de store standplassene på Haukbergetanleggene tilbakeført.

Gjennom sommeren og høsten vil prosjektet starte tilbakeføringen av Store Ringveg. I 2018 er det strekningen gjennom Grøndalen helt i vest som skal prioriteres. Neste år vil vi fortsette med Svånådalen, og vernevedtaket har avgjort at vegen inn over Vålåsjøhøe skal bli liggende. Så i 2020 vil vi avslutte med sentrale vegstrekninger tilknyttet Einøvlingen, Grisingdalen og Storranden.

Sikkerhet

Vi vil de avsluttende årene konsentrere ryddingen til de områdene hvor vi på grunnlag av grundige analyser av årlige ryddinger, vet det er flest gjenværende ammunisjonsobjekter. Vi planlegger med å rydde minst 120 kvadratkilometer i de tre gjenværende årene

Det blir trygt å ferdes på Hjerkinn, selv om man for ettertiden alltid må ta forhåndsregler når man beveger seg i et tidligere militært skytefelt.

Beregninger som Forsvarets forskningsinstitutt utfører, tilsier at eksplosivryddingen vil oppnå et meget tilfredsstillende resultat. I det ligger det at det vil være en ytterst liten sjans for å finne en blindgjenger på overflaten etter 2020. Mange daglige gjøremål vil ha en større risiko enn å gå en tur på Hjerkinn. Men viktig: Ser du blindgjengere eller mistenkelige objekter i feltet, ikke berør disse, men rapporter funnet.

Jeg ønsker dere alle en god sommer!

Ønsker du å følge prosjektet?

Følg med på Forsvarsbyggs Facebookside og nettsidene våre,
www.forsvarsbygg.no/hjerkinn

EKSPLOSIVRYDDING

Ole Petter Gundersen,
prosjektleder for eksplosjonsrydding

En stor logistikkoperasjon

Har du tenkt over hva som trengs for å gjennomføre eksplosivrydding i hjertet av den norske fjellheimen? Det kommer ikke av seg selv.

Bilder av militære ryddemannskaper i majestetisk fjell natur. «Blindgjengere» som destrueres, metall og avfall som fjernes. Militære ryddemannskaper på rekke og rad, i sirlig orden. Hvert år fra starten i 2006 og helt frem til 2020. Bak bildene ligger en logistikkoperasjon som er svært omfattende. Bare for å gjennomføre en av sesongens ryddeuker, er et stort apparat i sving.

– Alt må fungere velsmurt og effektivt, slik at man utnytter barmarkssesongen best mulig. I forkant ligger en god el planlegging og ikke minst koordinering, uttaler prosjektleder eksplosivrydding Ole Petter Gundersen i Forsvarsbygg.

Gundersen er pensjonert oberstløytnant og har en lang militær karriere bak seg. Han har fulgt prosjektet fra starten, og har hatt god bruk for sin nøyaktighet og evne til å tenke systematisk og strukturert når han planlegger en ny ryddesesong. Når sesongen er i gang på Hjerkinns og de første soldatene ankommer, vil du finne ham konsentrert, oppmerksom og med full oversikt i prosjektets operasjonsrom.

«Puslespill»

Hver ryddeuke er til sammen cirka 170 menn og kvinner i full aktivitet på Hjerkinns. Hele Forsvaret bidrar gjennom sesongen. De fleste mannskapene er vernepliktige soldater, men også befalsskoleelever har vært brukt. Oppdraget varer en uke, deretter kommer en ny kontingent med soldater til Dovre.

Eksplosivryddekommandoen er delt inn i fire ryddegrupper, og ledes av en sertifisert eksplosivrydder. Eksplosivryddere leder også gruppene ute. I tillegg er prosjektet oppsatt med blant annet lege, sanitetspersonell, tre ambulanser, vogndførere, og befal som følger sine respektive grupper. I lufta svever et sivilt helikopter som brukes til rekognosering og transport.

– Ryddeoppdraget ses i mange sammenhenger som en del av soldatenes opplæring, og mange befalsskoleelever har fått nyttig ledertrening og erfaring, utdyper Gundersen. Alt personell skal brifes, ledes, forlegges og bespises. Alle skal dra i samme retning og mot samme mål, sier han.

Drivstoff og skolebrød

Et eget verksted og tilhørende drivstoffanlegg forenkler driften. I løpet av syv ryddeuker går det med cirka 11 000 l drivstoff og det kjøres totalt cirka 27 000 km. Kjøretøyparken på 45 kjøretøy og tilbehør krever vedlikehold og reparasjoner. En egen mekaniker sørger for å holde kjøretøyparken velsmurt og i orden. Sykdom og skader, samt mindre plager, må håndteres av lege og sanitetssoldater som alltid er til stede. Når man er i høyfjellet over en uke, går det også med store mengder solkrem. Ryddingen skal skje innenfor en sikker og kontrollert ramme, og hvor skattepengene brukes på en god måte.

– Dette er en stor jobb med et stort ansvar. Vi gjør vårt ytterste for at soldatene skal trives hos oss. God mat og drikke, inkludert utkjøring av skolebrød til to ganger i løpet av uka, er små, men viktige elementer som bidrar til å holde humør og effektivitet oppe, utdyper han. –Vel 2800 skolebrød går med ild sommeren, dette får vi i fullt mon tilbake i form av glimrende innsats ute i felt. Dette er del av den lille velferden vi kan tilby ild en hektisk uke på høyfjellet. De gjør en kjempejobb, Forsvaret fortjener virkelig ros for sitt bidrag, forklarer han.

Flere tusen kopper kaffe og måltider med mat går med i løpet av ei uke. Soldatene tilbys frokost, nistepakke til lunsj, middag og kveldsmat. For å få plass til alt personell må det meste av Hjerkinns overnattingskapasitet benyttes hele feltsesongen.

– Sann sett betyr prosjektet også mye for det lokale næringslivet. Det merkes at vi er her, avslutter han. Ja, og hvis du lurte: Dette er altså bare for å få til ryddingen i felt, i tillegg kommer fjerningen av bygg, anlegg og veger som er et eget delprosjekt.

FERDSELSRESTRIKSJONER

Forsvarsbygg arbeider hele tiden for at de pågående arbeidene skal være til minst mulig ulempe for friluftsliv, jakt, fiske og beitebruk. Ferdseksforbud tilknyttet eksplosivryddingen og anleggstilltak er imidlertid helt nødvendig for å ivareta sikkerheten og samlet plan for eksplosivrydding frem mot avslutning i 2020. Kartene i dette nyhetsbrevet angir hvor og når ferdseksrestriksjonene vil være gjeldende i 2018. Snøheimvegen vil normalt være åpen, men kan i korte perioder være avstengt med vakthold. Det vil da ikke være mulig å passere som fotgjenger eller syklist. Det henvises også til verneforskriftene for ferdsel til fots og sykkel.

Generelt er det ikke ferdseksrestriksjoner i Hjerkinnskytefelt i helgene, fra fredag kl. 20.00 til mandag kl. 07.00. Det blir i 2018 ingen ferdseksrestriksjoner i perioden 13. juli kl. 20.00 til 13. aug. kl. 07.00, med unntak av område 2 beliggende vest i feltet (Grøndalen). Generelt for ferdsel i Hjerkinnskytefelt gjelder at det i hele feltet fortsatt kan ligge ueksploderte granater / blindgjengere og ammunisjonsrester. Berøring er forbudt og forbundet med fare. Av den grunn er det også et generelt forbud mot åpen ild (gjelder også bruk av engangsgrill) i Hjerkinnskytefelt.

Det tas forbehold om at ferdseksrestriksjonene kan bli justert gjennom sesongen i 2018.

Fylkesmannen i Oppland

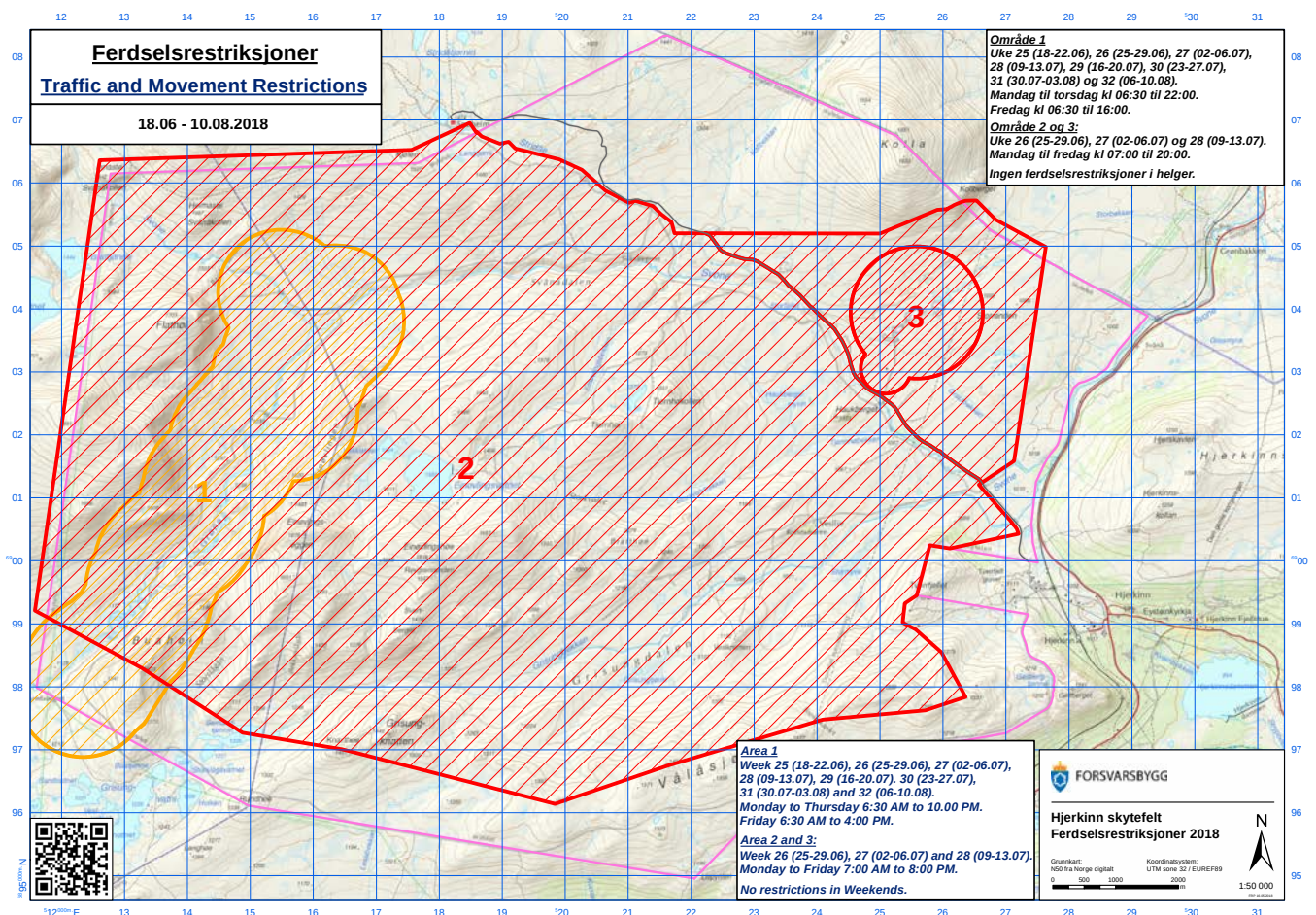

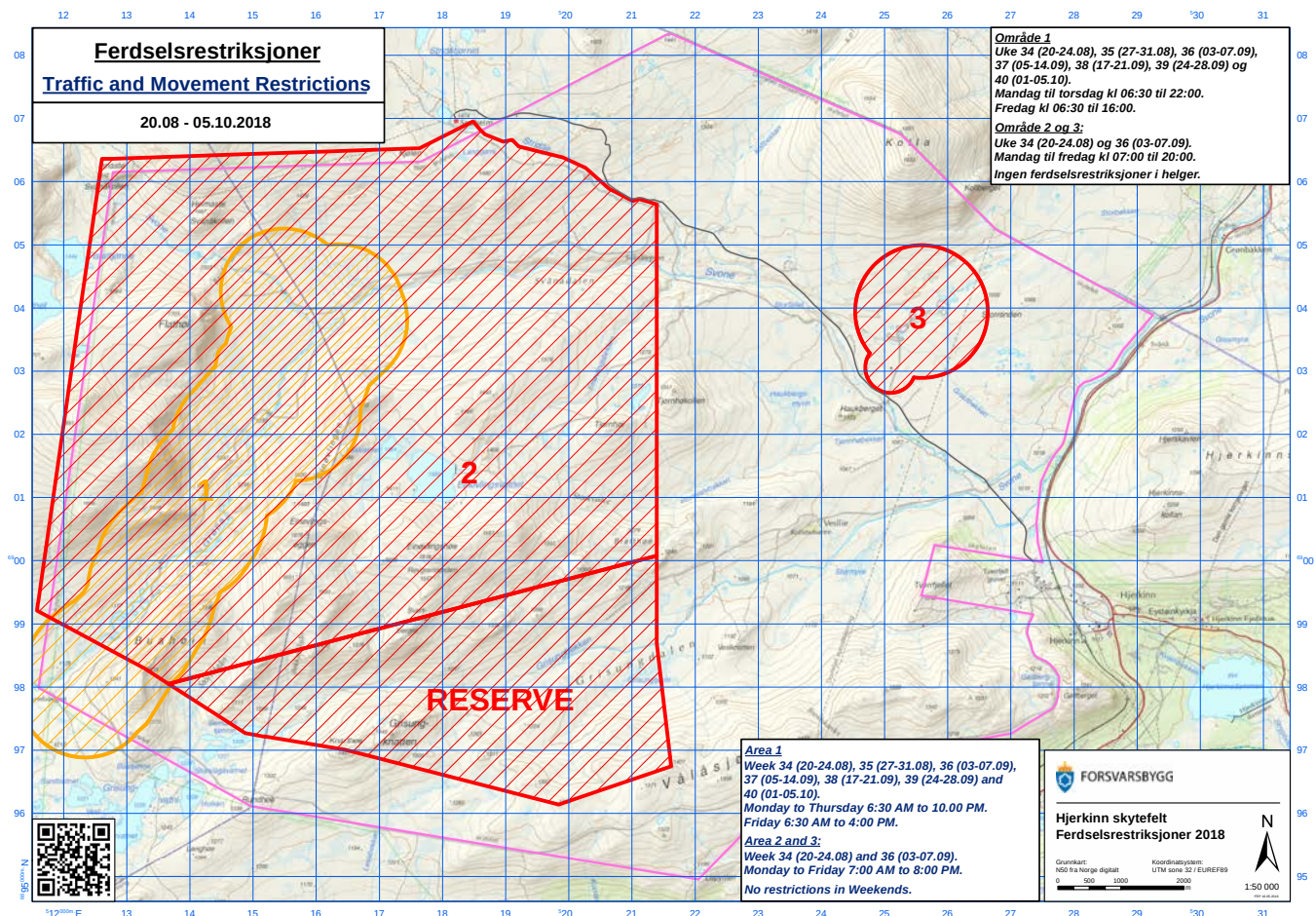
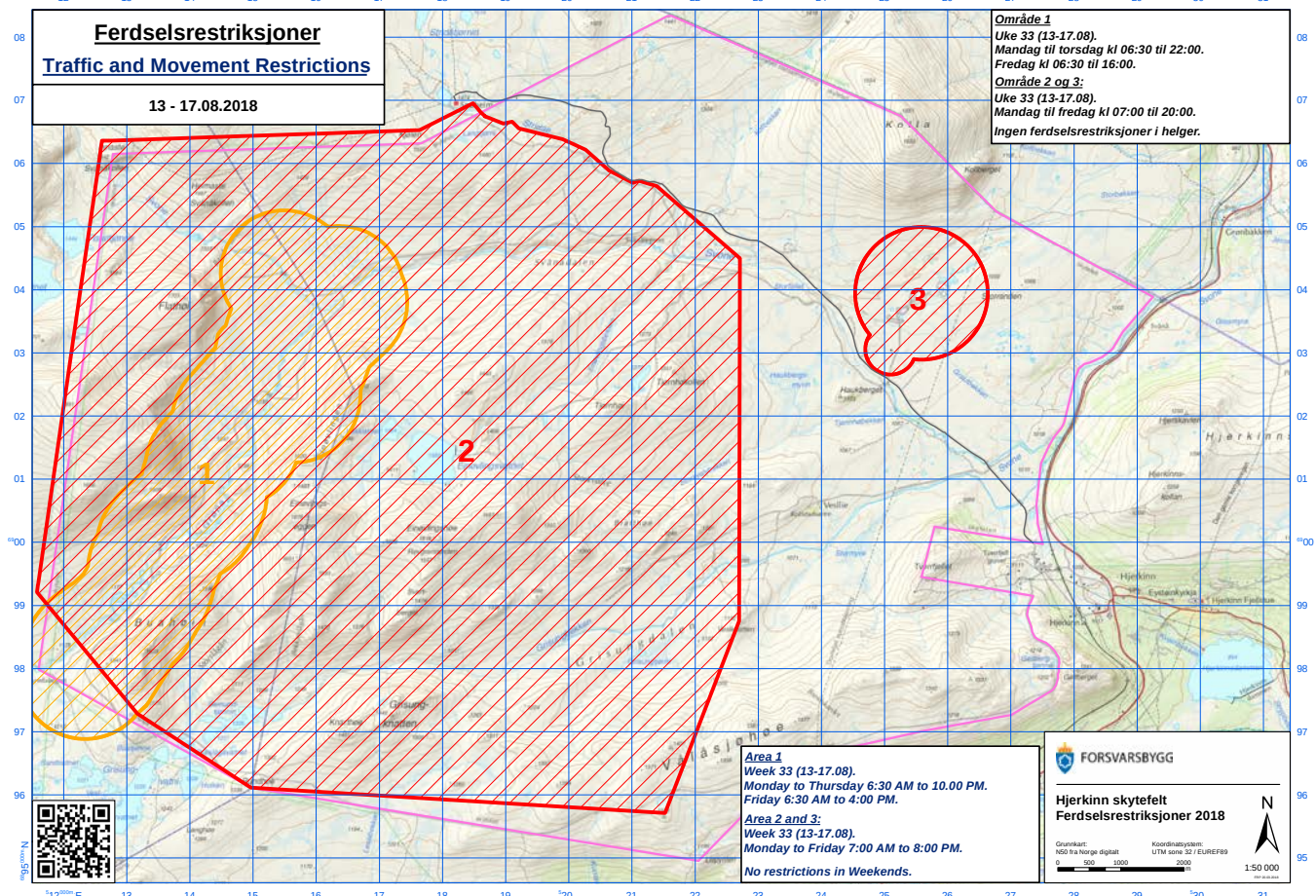
DOVRE KOMMUNE

Dovrefjell
nasjonalparkstyre

18. juni – 10. august 2018
UKE 25–32

VI TAR VARE PÅ MILJØET

Hjerkinn er vernet

Den 20. april 2018 vedtok regjeringen formelt å verne tidligere Hjerkinn skytefelt og innlemme det i nasjonalparken og verneområdene på Dovrefjell. Dette er en stor milepæl for tilbakeføringen.

FOTO: LINE ANDERSEN, FYLKESMANNEN I OPPLAND

– Det er historisk at vi nå har fått vernet et tidligere skytefelt, sier fylkesmann Sigurd Tremoen. Stortinget vedtok i 1999 å legge ned Hjerkinnskytefelt, tilbakeføre det til naturen og innlemme det i eksisterende verneområder. Dette vedtaket blir endelig oppfylt når Forsvarsbygg blir ferdig med sin del av arbeidet. Etter vår vurdering er resultatene av naturrestaureringsarbeidene så langt svært gode. Dette er et unikt, felles prosjekt som særlig vil bedre forholdene for villreinstammen i Snøhetta. Men vernet vil også supplere et stort og tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem der arter som villrein, jerv, fjellrev, kongeørn og ravn har en nøkkelrolle på toppen av næringskjeden. Et vakkert og egenartet landskap preget av et rikt dyre- og planteliv vil bli tatt vare på for framtida, legger han til.

Rammeverket på plass

– Vernet betyr også at det formelle «rammeverket» for tilbakeføringen av Hjerkinnskytefelt nå er på plass. Vi er stolte over den jobben vi gjør med å sette politikken ut i praksis, uttaler totalprosjektleder Pål Skovli Henriksen i Forsvarsbygg. Disse siste avklaringene gjør at vi nå kan planlegge avslutningen av prosjektet på en god måte, sier han videre.

Arbeidet fortsetter

– Arbeidet fortsetter frem til 2020, og vi er godt i rute. Snart går vi i gang med årets feltsesong hvor vi skal fortsette arbeidet med å tilbakeføre de vegene som skal bort, samtidig med at feltet også i år ryddes for ammunisjonsrester, blindgjengere og søppel, sier han.

Om vernet

Dovre-fjell–Sunndalsfjella nasjonalpark er med vedtaket utvidet med cirka 131

Kvadratkilometer og et nytt Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern på cirka 45,6 Kvadratkilometer er opprettet. Vernet innebærer også grensejusteringer for Fokstugu landskapsvernområde. Samlet innebærer verneforslaget nytt vern av cirka 175 Kvadratkilometer i Dovre og Lesja kommuner, Oppland fylke.

Unike naturverdier og internasjonale forpliktelser

– Norge er det eneste landet i Europa som har intakte høyfjellsøkosystemer med bestander av villrein, sier Henriksen.

Av de norske villreinstammene står villreinen i Dovre–Rondane-regionen (inkludert Dovrefjell) i en særstilling, da denne regnes som en av de siste bestandene av den mest opprinnelige ville europeiske fjellreinen. Verneforslaget bidrar således også til å oppfylle nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

Snøheimvegen blir liggende

At vernet nå er bekreftet av regjeringen innebærer noen viktige føringer i Forsvarsbyggs arbeid i tilbakeføringsprosjektet.

Totalprosjektlederen utdyper videre:

– Det er nå bestemt at Snøheimvegen skal bli liggende. I tillegg er det også besluttet at vegen innover Vålåsjøhøe helt i sør skal bli liggende. Miljømyndighetene prioriterte til slutt å ta hensyn til behovene til den lokale beitenæringen.

– Vi forholder oss til føringene gitt av våre politikere og myndigheter, og vil fortsette arbeidet for fullt, avslutter Henriksen.

VILLREIN. FOTO: GEIR OLAV FLÅEN

GLIMT FRA GAMLE DAGER.

Bilder fra da Hjerkinnskytefelt var Forsvarets viktigste skytefelt i Sør-Norge og i full bruk.

Nå er det en ny tid på Hjerkinnskytefeltet.

FOTO: FORSVARET

VI BYGGER FORSVARSEVNE HVER DAG

Forsvarsbygg er et statlig forvaltningsorgan underlagt Forsvarsdepartementet. Vi utvikler, bygger, drifter og avhender eiendom for forsvarssektoren.

2018

FORSVARSBYGG

www.forsvarsbygg.no/hjerkinnskytefeltet